

pœnitentia illa Dei, seu mavis misericordia, & indulgentia, quam re ipsa senserunt, contrariam potius iram & zelum ejusdem revera (20) experi fuissent. 3. Neque refert, quod Deus per exitii denunciationem illos ad pœnitentiam adducere voluit. Hoc enim ipsum non (21) absolute, nec (22) prorsus irresistibiliter, efficere voluit: sed salvis semper legibus ab ipso positis, putatum arbitrii ipsorum (23) libertate, tum (24) ordine divinitus semel sancito. Nihil enim hic agit Deus, nisi ex ordinata sapientia & justitiae suæ regula, quæ juris rigorem, gratiamque, perpetuam moderatione contemperat. Sicut igitur (25) absolute perdere illos non voluit: ita nec (26) absolute servare voluit: nisi quod in istam partem,

pro summa bonitate, & φιλαρθρωπίᾳ sua (quam neque Jonas ab initio ignoraverat, ut ipse ait cap. 4.) magis quam in illam, semper (27) propendit: eo que pœnitentiam illorum, per auxilia gratiae suæ, sic procuravit, ut ipsi re ipsa tandem eam (28) liberè præstiterint.

20) Sande. Sed num hinc sequitur, me errare quum illimitatè ac præcisè nego. Deum Ninevitas perdere voluisse? Certè si perdere eos voluisset, pœnitentiam eis non dedisset.

21) An verò ego istud dico? Immò dico, quod per exitii denunciationē illos ad pœnitentiam adducere voluerit.

22) Non prorsus quidem: quia illi poterant resistere comminationi divina, suā naturā, per contemptum illius. Attamen irresistibili-
ter respectu Dei gratosè operantis in eis pœnitentiam. 23) Ergone Ninevita per lib. suum arbitrium se poterant revertere ad pœnitentiam? 24) Et iste ordo hic observatus fuit, quatenus illis denunciata fuit pena propter ipsorum scelerā. 25.26) Ambigū ista dicuntur. Absolute (id est, absq; conditione) decreverat illos non perdere, sed servare: & tamen decreverat eos servare non absolute, sed interveniente pœnitentia. 27) Lequeris de Deo tanquam de homine: tribuens ei velleitatem, à qua natura ejus aliena est. 28) Voluntariè quidem: sed tum demum quum Deus in eis hanc voluntatem efficeret: non autem, quum illi sese vi lib. arb. ad illam convertissent.

S E C T I O X V .

An omnia, quæ in mundo fiunt, ab æterno absolute ac præcisè à Deo præfinita sint ad unam oppositorum partem.

Ibid. Thes. 36. Quotidie existentibus his, vel illis conditionibus, hæc vel illa præcisè vult, aut non vult, (Deus) quæ aliqui neutram in partem ita præcisè definiverat. v. g. quæ 1. Sam. 23. v. 12, de Davide & civibus Keilah narrantur.

N O T A P I S C A T O R I S .

Quidquid Deus vult in tempore, id ab æterno voluit, & i. præcisè definit. Omnia enim quæ Deus vult 2. in tempore, ea in tempore fiunt. Et omnia quæ fiunt, ex decreto seu præfinitione Dei fiunt. Nec diversum probari potest ex historia 3. allegata Davidis. David quærebat ex Deo, an Kehilei ipsum (si apud eos maneret) essent dedituri Sauli. Deus respondebat, esse dedituros. Nempe si apud eos subsisteret. Quis autem negare ausit, Deum ita præcisè definitissime gubernare Davidem, ut de periculoso eventu, qui per naturam accidere poterat, Deum consuleret, & ab illo edoctus periculum evitaret?